

Simeó de Bulgària perd encant

Un any després
de ser "coronat"
primer ministre,
l'exmonarca
Simeó de Saxònia
Coburg afronta les
primeres mobilitzacions
socials en contra de la
política del seu gabinet.
L'adopció de mesures
econòmiques
impopulars i el retard
en el compliment de
les promeses electorals
han fet caure
l'entusiasme inicial
dels búlgars
cap a aquest rei que
governa però no regna.

El 24 de juliol del 2001, Simeó de Saxònia Coburg Gotha, desterrat el 1946 a l'edat de nou anys i obligat pel règim comunista a exiliar-se, es va convertir en el primer rei europeu que jurava una constitució republicana i accedia al càrrec de cap de Govern del seu país. El Moviment Nacional Simeó II (MNSII), fundat a corre-cuita uns mesos abans, havia guanyat de manera aclaparadora les eleccions legislatives de juny i s'havia quedat a tan sols un escó de la majoria absoluta. Les promeses d'acabar amb la corrupció institucional i elevar notablement el nivell de vida de la població en un interval de 800 dies van generar enormes expectatives i van conferir a Simeó un perfil gairebé messiànic.

A l'hora de repartir carteres ministerials, l'antic monarca va confiar en un grup de tecnòcrates amb més experiència com a gestors d'empreses privades que com a polítics. Així mateix, va obrir les portes del seu gabinet a representants de la minoria turca i, fins i tot, a membres del Partit Socialista Búlgar (PSB), excomunista, amb la intenció de formar un govern de coalició amb el màxim suport parlamentari possible.

Les millores econòmiques anunciades, però, estan trigant a fer-se visibles. La renda per capita anual (1.400 euros) és la més baixa de tots els països candidats a entrar a la Unió Europea (UE), mentre que la taxa d'atur (17%) és la més elevada. El creixement econòmic previst per al 2002 és del 4%, unes dècimes per sota de la xifra de l'any passat. D'altra banda, s'han incrementat els impostos sobre medicaments, carburants, electricitat, tarifes telefòniques i tabac. A més, les esperades inversions estrangeres continuen arribant amb comptagotes.

Mentrestant, Simeó demana paciència i diu que el seu govern és "com un avió que s'està enlairant".

Amb tot, l'executiu confia que cap a l'any 2005 s'hagi reduït a zero el dèficit pressupostari, un cop finalitzat el procés de privatitzacions esperonat pel Fons Monetari Internacional (FMI). De fet, l'estat va ingressar el primer trimestre d'enguany més de 100 milions d'euros, gràcies a la venda d'empreses de propietat pública.

A part dels minsos progressos en matèria econòmica, Simeó s'ha topat aquesta primavera amb les protestes de diversos col·lectius. D'una banda, els 850 treballadors del port de Burgas, a la mar Negra, van decidir fer vaga per exigir el pagament dels sous endarrerits i per demanar millores salarials. D'altra banda, el tancament de la mina de coure Eliseina, vuitanta quilòmetres al nord de la capital, Sofia, va provocar que els antics treballadors sortissin al carrer per reclamar-ne la reobertura.

Paral·lelament, els mestres búlgars també van optar per fer vaga, en protesta pels plans del govern de tancar centenars d'escoles i jardins d'infància per raons demogràfiques, mesura que comportarà l'acomiadament del 10% del professorat del país. La decisió governamental, motivada pel reduït nombre d'alumnes, sobretot a determinades zones rurals, deixarà sense centres educatius regions senceres i obligarà milers de nens a recórrer llargues distàncies fins als col·legis més propers.

Tot plegat sembla que ha afectat la popularitat de què gaudia l'exrei ara fa un any, quan va aconseguir col·locar 120 diputats de l'MNSII en un Parlament amb 240 escons. Prova d'això van ser les eleccions presidencials celebrades el

Simeó de Saxònia Coburg, acompanyat dels seus ministres d'Afers Estrangers, Salomon Passy (a l'esquerra), i Economia, Milen Veltxev (dreta), a l'arribada al Consell Europeu de Barcelona, celebrat el març passat.

novembre passat, en què Simeó va renunciar a presentar un candidat de la seva formació política i va decidir donar suport al llavors encara cap d'Estat, el conservador Petar Stoiànov.

Però la jugada no li va sortir tan bé com esperava. Els sorprenents resultats dels comicis van donar la victòria al socialista Gueorgui Parvànov, que va aprofitar el fet que Stoiànov s'havia esquitxat per diversos escàndols de corrupció. Acusat de no tenir carisma i de ser un adversari polític fàcil de vèncer, Parvànov va deixar en evidència tots els sondejos previs a les eleccions.

L'actual president de la república, que en la seva etapa com a líder del PSB va prohibir als militants utilitzar en públic l'apel·latiu "camarada" i va imposar una línia obertament favorable a la incorporació de Bulgària a l'OTAN, s'ha

Dels dotze aspirants a entrar a la UE Bulgària i Romania són els únics que ja han estat descartats per al 2004

compromès a col·laborar amb el primer ministre per evitar que aquesta "cohabitació" porti a un estat de tensió permanent entre institucions.

L'objectiu d'integrar Bulgària a la UE és un dels capítols en què Gueorgui Parvànov i Simeó de Saxònia Coburg fan front comú. La idea d'entrar a formar part de l'Europa comunitària compta amb l'aprovació del 75% de la població búlgara, segons indica l'últim eurobaròmetre elaborat per la Comissió Europea. Dels dotze estats candidats, el país balcànic és, després de Romania, el més favorable a l'adhesió.

Però, en aquest cas, els desitjos xoquen clarament amb la realitat. Bulgària, juntament amb la veïna Romania, ha quedat fora de la primera onada de països que la UE considera que estaran a punt per ser acollits a partir de l'any 2004. Un informe recent de la Comissió Europea assenyala com a causes principals d'aquesta exclusió la precarietat econòmica i social, les "insuficiències" en el sistema judicial i l'alt índex de corrupció que continua arrossegant l'estat búlgar.

L'executiu comunitari reconeix els esforços governamentals per reformar l'a-

Dalt, Simeó i l'expresident búlgar, Petar Stoiánov, que va sorprendre tothom en perdre als comicis celebrats el novembre passat. Baix, l'exrei, que té nombrosos seguidors; el seu caràcter populista hi juga a favor. A la imatge, envoltat de veïns d'un barri gitano de Sofia.

parell judicial i introduir mesures per combatre la corrupció, però subratlla que el que cal ara és dur a la pràctica totes aquestes iniciatives. A més, des de Brussel·les s'afirma que hi ha motius "per alarmar-se" pel que fa a les condicions de vida que suporten els interns en determinats centres d'acollida de nens mentalment discapacitats i, a la vegada, es destaca que la minoria gitana continua sent víctima d'una "discriminació molt estesa en el conjunt de la societat búlgara".

Tot i els tocs d'atenció, Sofia aspira a fer efectiva l'adhesió entre el 2006 i el 2007. En referència a aquest optimista

pronòstic, el comissari europeu per a l'ampliació, Günter Verheugen, comenta en to irònic que, perquè això sigui possible, seran necessaris els encanteris del mag de ficció Harry Potter.

De fet, portes endins, els quinze preveuen establir uns terminis diferents als que somien les autoritats búlgares. Segons va revelar un alt funcionari de la UE al diari romanès *Ziua*, la Comissió Europea va elaborar al principi d'any un document intern en què s'indicava que la incorporació de Bulgària i Romania es podrà realitzar el 2008, quatre anys més tard que els deu països candidats restants. D'aquesta manera, afe-

geix el document, els costos de l'ampliació comunitària a l'est podran ser assumits dins l'actual marc financer.

Si bé sembla complicada una ràpida entrada de romanesos i búlgars a la UE, en canvi, és més probable que rebin aquest mateix any la invitació per integrar-se a l'OTAN. A la pròxima cimera de l'Aliança Atlàntica, que se celebrarà els dies 21 i 22 de novembre a Praga, els dinou estats membre hauran de decidir a quins països s'amplia l'organització.

Nou són els candidats a sumar-se a l'OTAN: Eslovàquia, Eslovènia, Estònia, Letònia, Lituània, Bulgària, Romania, Albània i Macedònia. Pràcticament descartats els dos darrers, el dubte més gran que queda per resoldre és si Sofia i Bucarest tornaran a quedar marginades del procés d'ampliació. D'altra banda, els altres cinc aspirants tenen ja coll avall que sí estaran entre els elegits.

El ja exministre d'Afers Estrangers espanyol, Josep Piqué, va assegurar el maig passat que "en principi, podríem pensar en una ampliació de fins a set, que inclouria, per tant, Bulgària i Romania", dos països que han participat activament en operacions de pau als Balcans, al costat dels soldats de l'Aliança.

En la mateixa línia s'expressa el president de l'Assemblea Parlamentària de l'OTAN, l'espanyol Rafael Estrella, el qual considera que romanesos i búlgars estan més ben preparats militarment del que ho estava Espanya el 1982, quan va ser admesa. Així mateix, el cap de l'OTAN a Europa, el general nord-americà Joseph Ralston, elogia les reformes militars de Bulgària, que en els últims anys ha reduït les forces armades de 120.000 a 55.000 soldats, amb l'objectiu d'arribar a 45.000 l'any 2004.

No obstant les bones paraules, Ralston recorda que entre els criteris per a l'adhesió a l'Aliança Atlàntica també hi ha "l'estabilització de l'economia i la lluita contra la corrupció i la pobresa". Per això, si a la reunió de Praga l'OTAN decideix imitar la UE i es nega a ser indulgent a l'hora de considerar qui està del tot preparat per entrar-hi, Bulgària es pot quedar un cop més sense premi.

Roger Mateos